

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 590/2022-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Petra Kračička, Štefánikova 4, Michalovce, IČO 42 241 723, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 49 Ek 2962/2021 z 26. septembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. novembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) č. k. 49 Ek 2962/2021 z 26. septembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 49 Ek 2962/2021 v procesnom postavení povinného. Exekučným titulom je uznesenie Okresného súdu Michalovce č. k. 20 C 222/2014-1043 z 19. marca 2020 (ďalej len „exekučný titul“) vydané vyšším súdnym úradníkom, ktorým bol sťažovateľ zaviazaný zaplatiť znalcovi znalečné v sume 1 552,50 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Proti uvedenému uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorú Okresný súd Michalovce uznesením č. k. 20 C 222/2014-1061 z 20. mája 2020 zamietol. Napriek poučeniu, že odvolanie nie je prípustné, sťažovateľ proti tomuto uzneseniu odvolanie 2. júna 2020 podal. O odvolaní nebolo dosiaľ rozhodnuté.

Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že doložka právoplatnosti a vykonateľnosti na exekučnom titule bola Okresným súdom Michalovce napriek včas podanému a riadne odôvodnenému odvolaniu vyznačená (vykonateľnosť exekučný titul nadobudol 19. júna 2020).

3. V rámci prebiehajúceho exekučného konania podal sťažovateľ návrh na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1. apríla 2017 (ďalej len „Exekučný poriadok“). Návrh na zastavenie exekúcie odôvodnil tým, že na exekučnom titule bola doložka právoplatnosti a vykonateľnosti vyznačená predčasne, resp. že v dôsledku podaného odvolania predmetné uznesenie nemohlo nadobudnúť právoplatnosť ani vykonateľnosť.

4. Vyšší súdny úradník exekučného súdu návrh na zastavenie exekučného konania uznesením č. k. 49 Ek 2962/2021 z 3. mája 2022 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) zamietol. V uznesení uviedol, že na exekučnom titule bola 20. apríla 2021 vyznačená doložka o právoplatnosti a vykonateľnosti, podľa ktorej exekučný titul v spojení s uznesením z 22. mája 2020 nadobudol právoplatnosť 19. júna 2020 a stal sa vykonateľným. Vyšší súdny úradník konštatoval, že sťažovateľ (povinný) nijako neosvedčil, že exekučný titul je zrušený, teda zákonné predpoklady na vymáhanie neuhradenej sumy sú dané. Exekučný súd si od Okresného súdu Michalovce vyžiadal doložku právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu. Z vyjadrenia Okresného súdu Michalovce a samotnej doložky považoval exekučný súd za preukázané, že predmetná doložka právoplatnosti a vykonateľnosti nebola zmenená ani zrušená.

5. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podal sťažovateľ sťažnosť v ktorej namietal, že z uznesenia vyššieho súdneho úradníka nie je zrejmé, z akého dôvodu považoval vyšší súdny úradník exekučný titul za právoplatný a vykonateľný, keďže on ako povinný uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré nemohol exekučný titul nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť. Sťažovateľ vyjadril presvedčenie, že nie je jeho povinnosťou osvedčiť, že exekučný titul bol zrušený, keď dosiaľ právoplatnosť a vykonateľnosť nenadobudol. Ďalej zdôraznil, že posúdiť prípustnosť odvolania patrí výhradne odvolaciemu súdu.

6. Okresný súd napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka zamietol. Okresný súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením uznesenia vyššieho súdneho úradníka a navyše uviedol, že z vlastnej iniciatívy na účely úplného zistenia skutkového stavu výzvou z 12. septembra 2022 požiadal o vyjadrenie Okresný súd Michalovce. Okresný súd podaním z 13. septembra 2022 oznámil exekučnému súdu, že doložka právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu nebola zmenená ani zrušená a oprávnený v exekučnom konaní predložil spolu s návrhom na vykonanie exekúcie exekučný titul vrátane doložky právoplatnosti

a vykonateľnosti. V nadväznosti na to okresný súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 MCdo 8/2008, podľa ktorého má doložka právoplatnosti a vykonateľnosti charakter verejnej listiny a pokiaľ niekto namieta jej obsahovú nesprávnosť je povinný na preukázanie svojich tvrdení poskytnúť riadne dôkazy. Z hľadiska posúdenia pravdivosti údajov na doložke právoplatnosti a vykonateľnosti nie je podstatný subjektívny názor účastníka. Sudca exekučného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia dodal, že „... *za daného skutkového stavu, keď oprávnený disponuje právoplatným a vykonateľným exekučným titulom, ktorý nebol zrušený, súd nemôže oprávnenému odoprieť právo domáhať sa súdnej ochrany pri výkone priznaného práva. Sudca v súlade s právnym názorom vyššieho súdneho úradníka konštatuje, že na zastavenie exekúcie neboli splnené a povinným preukázané zákonné podmienky.*“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že riadne preukázal, že exekučný titul nemohol nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť, keďže bol napadnutý odvolaním, čo preukázal samotným odvolaním i doručenkou súdu. Tiež poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 203/09, z ktorého vyplýva, že exekútor ani exekučný súd nie sú bezvýhradne viazaní doložkou vykonateľnosti a posudzujú túto otázku samostatne. Podľa sťažovateľa okresný súd bez právneho posúdenia jeho zásadných argumentov exekúciu nezastavil, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jeho práv.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Sťažovateľ namieta porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako i práva majetkového charakteru (čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a čl. 1 dodatkového protokolu) napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bol v konečnom dôsledku zamietnutý návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je posúdenie, či okresný súd akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoje napadnuté uznesenie o zamietnutí návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie, resp. uznesenie, ktorým zamietol sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka v jeho exekučnej veci, a či reflektoval na relevantnú argumentáciu sťažovateľa.

10. Z hľadiska sťažovateľom uplatnenej argumentácie ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že ním formulované námietky sú obsahovo totožné s jeho námietkami, ktoré predstrel v konaní pred okresným súdom v rámci podanej sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o zamietnutí jeho návrhu na zastavenie exekúcie. Sťažovateľ aj v konaní pred ústavným súdom opätovne vyjadril presvedčenie, že vzhľadom na podanie odvolania nemohol exekučný titul nadobudnúť právoplatnosť ani vykonateľnosť.

11. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením okresného súdu, ako aj s uznesením vyššieho súdneho úradníka o zamietnutí návrhu na zastavenie exekúcie a konštatuje, že okresný súd

jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré sa stotožnil s názorom vyššieho súdneho úradníka o tom, že v danom prípade neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce zastavenie exekúcie v zmysle § 61k ods. 1 Exekučného poriadku. Jeho závery nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (Exekučného poriadku, Civilného sporového poriadku), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

12. Exekučný súd rozhodnutie o zamietnutí sťažovateľovho návrhu na zastavenie exekúcie i zamietnutí sťažnosti proti takému rozhodnutiu odôvodnil predovšetkým tým, že doložka právoplatnosti a vykonateľnosti exekučného titulu nebola zmenená ani zrušená. Túto skutočnosť považoval za preukázanú vyjadreniami Okresného súdu Michalovce získanými na podklade dvoch exekučným súdom podaných dožiadaní o poskytnutie súčinnosti (20. novembra 2021 a 13. septembra 2022). Z uvedeného vyplýva, že exekučný súd splnil povinnosť skúmať splnenie predpokladov na vedenie exekučného konania. Zároveň okresný súd konštatoval, že sťažovateľ nepreukázal skutočnosť, že exekučný titul nie je právoplatný a vykonateľný. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že aj v konaní pred ústavným súdom sťažovateľ iba tvrdí, že podal odvolanie, no túto skutočnosť nepreukazuje a ani žiadnym právne relevantným spôsobom neodôvodnil presvedčenie o nevykonateľnosti exekučného titulu. Navyše aj sám sťažovateľ pripustil, že odvolanie podal proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, a že o tejto skutočnosti bol poučený. Podstatu argumentácie sťažovateľa vidí ústavný súd v jeho úvahe, že aj keď odvolaním napadne uznesenie, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa, napadnuté uznesenie nenadobudne právoplatnosť dovtedy, kým o takomto neprípustnom odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Táto úvaha však nezodpovedá právnej úprave, keďže podľa § 227 ods. 2 v spojení s § 234 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak proti uzneseniu nemožno podať odvolanie, je právoplatné doručením.

13. Pokiaľ sťažovateľ svoje tvrdenia obhajoval rozhodnutím ústavného súdu č. k. I. ÚS 203/09 z 9. decembra 2009 je potrebné konštatovať, že v tejto veci existovali diametrálne odlišné skutkové okolnosti prípadu, keď boli porušené normy procesného práva o doručovaní do vlastných rúk, o lehotách na vyrubenie a vymáhanie poplatku a pod. Navyše za situácie, keď exekučný súd nevyužil možnosť požiadať orgán, ktorý rozhodnutie vydal, o vyjadrenie.

14. Ústavný súd konštatuje, že po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia a rozhodných okolností prípadu dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

15. Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv sťažovateľa hmotnej povahy, teda práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd

konštatuje, že záver o tvrdenom porušení týchto práv výlučne závisel od posúdenia právnej argumentácie sťažovateľa namietajúcej posúdenie dôvodnosti návrhu na zastavenie exekúcie. Keďže ústavný súd nedospel k záveru o arbitrárnosti aplikovaného výkladu noriem platného práva v napadnutom uznesení, neexistuje základ pre tvrdenie o porušení hmotných práv sťažovateľa, preto aj túto časť sťažnosti bolo potrebné odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu